

POWIAT
MIECHOWSKI

POWIAT
MIECHOWSKI

INFORMATOR POWIATU MIECHOWSKIEGO

POWIAT
MIECHOWSKI

POWIAT
MIECHOWSKI

Spis treści

Historia powiatu miechowskiego – główne etapy	1
Portret powiatu	5
Herb, flaga i sztandar powiatu miechowskiego	9
Personalia	11
Gminy powiatu miechowskiego	12
Zabytki i atrakcje turystyczne powiatu miechowskiego	28
Kalendarium – ważniejsze plenerowe wydarzenia i imprezy cykliczne w Miechowie i powiecie miechowskim	38
Wydziały i referaty Starostwa miechowskiego	39
Jednostki organizacyjne powiatu miechowskiego	41
Służby mundurowe, inspekcje	42
Streszczenie – Resume	43

Historia powiatu miechowskiego – główne etapy

*Powiat jest kluczowym aktorem
na scenie współdziałania
w zarządzaniu publicznym*

Prof. Michał Kulesza
współtwórca ustawy o samorządzie z 1990 r.
i reformy administracyjnej państwa z 1998 r.

Historyczne załączki powiatów powstały na ziemiach polskich w II poł. XV w. Wtedy tworzone okręgi sądowe zwane **powiatami**, które zastąpiły wcześniejsze kasztelanie. Z czasem przejęli je starostowie sprawujący administrację w terenie w imieniu królów. **Słowo powiat pochodzi od staropolskiego terminu „wiatać” czyli „wiecować”**. W takiej formie działały pierwsze sądy ziemskie.

Historyczny **powiat miechowski po raz pierwszy** pojawił się w roku **1807**, w **okresie napoleońskim**, a konkretnie w strukturze Księstwa Warszawskiego (1807–1810), które dało początek nowoczesnej, jednolitej administracji na ziemiach polskich, opartej na Kodeksie Napoleona. Dekretem króla saskiego Fryderyka Augusta i władcy księstwa, podzielono państewko na 10 departamentów i 60 powiatów,

w tym: miechowski. Władzę w nich sprawowali jednoosobowo podprefekci. Wtedy też powstały rady departamentowe i powiatowe będące namiastką samorządu terytorialnego.

1914 – Królestwo Polskie (zabór rosyjski) – 10 guberni i 85 powiatów. Powiaty istniały także w zaborach austriackim i pruskim. Powiaty w państwach zaborczych stanowiły administrację rządową, ale od końca XIX w. występowały w nich elementy samorządu lokalnego mającego wpływ na funkcjonowanie dróg, szpitali i szkół.

1939 – Polska dzieliła się na 17 województw, 241 powiatów i 23 powiaty grodzkie. Starosta mianowany przez ministra spraw wewnętrznych wykonywał głównie zadania o charakterze policyjnym. Był też organem samorządowym, przewodził radzie powiatu, której niewielkie kompetencje dot. przede wszystkim dróg powiatowych.

1950 – formalnie zlikwidowano samorząd terytorialny, umniejszając jego rangę, a tworząc terenowe organy jednolitej władzy państwowej. Były wtedy 22 województwa, 271 powiatów i 53 miasta wydzielone, stanowiące samodzielne powiaty.

Bazylika miechowska, lata 50. XX w.

Miechów, ul. Janów Dolny – lata 70. XX w.

1975 – zmiana podziału administracyjnego państwa z trójstopniowego na dwustopniowy. W miejsce poprzedniej liczby województw i powiatów powstało 49 województw (ówczesnym reformatorom chodziło o zmniejszenie liczby stopni decyzyjnych, wykreowanie ośrodków ponadlokalnych i skuteczniejsze zarządzanie aglomeracjami).

1989 – przy okazji obrad tzw. Okrągłego Stołu zostaje zaakcentowana potrzeba tworzenia mocnego i sprawnego samorządu terytorialnego.

1990 – ruszają prace nad nową ustawą o samorządzie, ale na odtworzenie samorządu z powiatami i dużymi województwami brakuje legislatorom czasu. W tej sytuacji reformatorzy skupiają swe wysiłki nad usankcjonowaniem samorządu gminnego. W efekcie 8 maja Sejm podjął uchwałę o samorządzie terytorialnym (gminnym), a już 22 marca o terenowych organach rządowej administracji ogólnej. Zachowano 49 województw i powołano 280 re-

jonów administracji rządowej. Rejon w znacznym stopniu zespolił administrację terenową – kierownik urzędu rejonowego był pierwszą osobą w postępowaniu administracyjnym (wg specjalistów był to pierwszy krok do odtworzenia klasycznego powiatu). Potrzeba było jednak kolejnych ośmiu lat aby utworzyć powiat, nazywając go po imieniu.

1992 – prof. Michał Kulesza, politolog i ekonomista zostaje pełnomocnikiem rządu Hanny Suchockiej ds. reformy administracji publicznej. Powstaje pierwszy projekt mapy przyszłych powiatów. Kryteria utworzenia powiatów: „historyczne” i nieduże – 5 gmin, 10 tys. mieszkańców w mieście, 50 tys. mieszkańców w powiecie).

1998 – 5 czerwca – uchwalenie ustaw o samorządach powiatu i województwa; 24 lipca – przyjęcie przez Sejm ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa; 7 sierpnia – Rada Ministrów wydaje rozporządzenie w sprawie utworzenia powiatów; 11 października – pierwsze wybory do rad powiatów i sejmików województw (i trzecie do rad gmin), 23 listopada – na Zamku Królewskim w Warszawie premier Jerzy Buzek uroczyście wręczył wszystkim starostom powiatów i prezydentom miast na prawach powiatu, akty powołania oraz zadania i kompetencje.

1999 – 1 stycznia – nowa rzeczywistość administracyjna: 16 województw, 308 powiatów ziemskich, **w tym przywrócony powiat miechowski** i 65 miast na prawach powiatu, tzw. powiatów grodzkich.

Na podstawie:

Bogdan Mościcki, *Dzieje powiatów i województw*, [w:] „WSPÓLNOTA” Pismo Samorządu Terytorialnego, Nr 51/52, grudzień 2008, str. 4–23.

Portret powiatu

Patrząc na znaki samorządowe powiatu miechowskiego – herb i sztandar, zauważamy na nich symbole określające istotę tej ziemi. Złote kłosa zbóż wskazują jednoznacznie na rolniczy charakter powiatu, skrzyżowane szable przypominają o tradycji walk narodowowyzwoleńczych, zaś podwójny krzyż Zakonu Bożogrobców nawiązuje do przeszłości Miechowa. Bogactwo ziemi, historii i oręża. To najbardziej lapidarna charakterystyka powiatu miechowskiego.

Warto o tym pamiętać, gdy zbliżając się do Miechowa dostrzegamy majestatyczną dzwonnicej tutejszej świątyni, która od wieków przyciąga uwagę mieszkańców, przyjezdnych i pielgrzymów. Tak o niej pisał Józef Mikołaj Wiślicki w *Opisie Królestwa Polskiego* z 1853 r. – „Miechów otulił się górami i ze swoją wspaniałą kolegiatą nie rad zza nich wyglądać, tylko kiedy niekiedy wielka bania z krzyżem podwójnym, niby głowa olbrzyma ukaże się i skryje zza wzgórek jak latarnia morska, która jest jedynym przewodnikiem podróznego”. A „latarnia morska”, o której autor wspomina, to nic innego jak Bazylika Mniejsza Grobu Bożego, wizytówka miasta i powiatu, która przyciąga unikatową kopią Grobu Pańskiego z Jerozolimy, datowaną na 1530 r.

Po raz pierwszy w historii kraju powiat miechowski zaistniał w strukturze administracyjnej Księstwa Warszawskie-

go (1807–1810), w dobie napoleońskiej. Nowe państewko pod protektoratem francuskim podzielono na 10 departamentów i 60 powiatów, w tym miechowski.

Ten urokliwy, topograficznie i krajobrazowo zróżnicowany teren pokrywa bogata szata roślinna, którą w pełnej krasie można zobaczyć w kilku rezerwatach przyrody. I tak: „Złota Góra” w Celinach Przesławickich w gm. Miechów z naturalnymi stanowiskami roślinności stepowej, „Lipny Dół” z wielogatunkowym naturalnym lasem liściastym oraz „Kwiatówka” ze stuletnim lasem mieszanym o charakterze świetlistej dąbrowy w gm. Książ Wielki. We wsi Dosłońce jest ścisły rezerwat przyrody „Wały” z jednym z czterech w Polsce stanowiskiem dziewięcisiła popłocholistnego. Następnie „Dąbie” i „Opalonki”, „Sterczów-Ścianka” we wsi Klonów z roślinnością stepową i ciepłolubnymi zaroślami leszczynowymi w gm. Raclawice oraz rezerwaty częściowe „Biała Góra” i „Kępie” w gm. Kozłów. Na ziemi miechowskiej występuje szereg ciekawych okazów przyrodniczych, m.in. lipy drobnolistnej, dębu szypułkowego, klonu zwyczajnego, jesionu wyniosłego i topoli białej.

Sporo na miechowszczyźnie skupisk rzadkich roślin, drobnej zwierzyny i grzybów. Kontakt z tymi atrakcjami ułatwiają szlaki rowerowe i piesze. Średnia wysokość Wyżyny Miechowskiej wynosi od 250 m na wschodzie do 420 m npm. na zachodzie. Łagodne nachylenie obszaru wyżyny w kierunku południowo-wschodnim, bogactwo form terenowych oraz nieskażone środowisko sprzyjają rekreacji i turystyce.

Powiat graniczy z 7 powiatami z 3 województw. Siedem gmin, które tworzą powiat zamieszkuje 50109 osób (wg danych na dzień 31 XII 2012 r.) W powiecie miechowskim jest wiele zabytków architektury sakralnej i świeckiej oraz miejsc związanych z ważnymi wydarzeniami dziejowymi, np. w gminie Gołcza – kościelna architektura drewniana, w gminie Książ Wielki – renesansowy zespół pałacowy na wzgórzu na Mirowie, w gminie Raclawice – słynne pole bitwy z czasów insurekcji kościuszkowskiej. Inne gminy znane są z ekologicznych wyrobów rolnych, np. gmina

Widok z Siedlisk na Miechów

Charsznica z upraw różnych gatunków kapusty (tzw. kapuściana stolica Polski), gmina Słaboszów z produkcji mleka i upraw buraków cukrowych, gmina Książ Wielki – z hodowli trzody chlewnej i przetwórstwa mięsa.

W największej gminie Miechów (34 sołectwa) zlokalizowane jest centrum administracyjne powiatu – miasto Miechów (prawa miejskie od 1290 r. – 11429 mieszkańców). Ze względu na długą i bogatą przeszłość Miechów należy do Kapituły Najstarszych Miast i Miejscowości w Polsce. Swoje powstanie, rozkwit i dzisiejszą pozycję miasto zawdzięcza Zakonowi Bożogrobców. Tutaj też znajduje się historyczny kompleks kościelno-klasztorny po tych zakonnikach, popularnie zwanych „miechowitami” i wierny wizerunek Grobu Bożego z Ziemi Świętej, datowany na 1530 r. Stąd Miechów często określa się mianem „polskiej Jerozolimy”. Najśłynniejszym obywatelem Miechowa był Maciej Karpiga, zwany Miechowitą, wybitny uczony polskiego renesansu i wielokrotny rektor Akademii Krakowskiej.

Atutem powiatu ze względu na bardzo dobrą jakość gleb i korzystne warunki środowiskowe jest rolnictwo (brak przemysłu). Użytki rolne zajmują 76% pow. ogólnej gruntów (ponad 67 000 ha). Większość mieszkańców jest zatrudnionych w rolnictwie, dlatego też jego przyszłość upatruje się w rolnictwie ekologicznym, usługach rolno-spożywczych i agroturystyce. O prężnym działaniu miejscowych rolników świadczy fakt, że w 2005 r. powiat miechowski otrzymał

„Złote Euro” za największą ilość pozyskanych środków zewnętrznych w Małopolsce w pierwszym roku członkostwa naszego kraju w UE.

Liczba podmiotów gospodarczych waha się w granicach ok. 3 tys., z których większość działa w Miechowie. Preferowane są: przetwórstwo rolno-spożywcze, handel i usługi, branża budowlana, agroturystyka, drobna wytwórczość.

Powiat miechowski jest integralną częścią województwa małopolskiego. Jego społeczność umiejętnie łączy pamięć o dokonaniach pokoleń i wartościowym dziedzictwie z działalnością na rzecz dalszego rozwoju swojej ziemi. Korzystna lokalizacja na mapie Polski, dostępność komunikacyjna, bliskość aglomeracji, zwłaszcza krakowskiej, nieskażone środowisko (brak przemysłu), urozmaicony krajobraz, dobre warunki do rozwoju rolnictwa i usług z nim związanych, sprzyjające tereny do wypoczynku, baza żywieniowo-noclegowa przy głównych drogach, atrakcyjne zabytki (w tym na Szlaku Architektury Drewnianej), imprezy o zasięgu krajowym i międzynarodowym (Wybory Chłopa Roku w Janowiczkach k/Raławic, Dni Kapusty w Charsznicy czy Miechowskie Dni Jerozolimy) – to tylko najistotniejsze walory ziemi miechowskiej.

Mamy nadzieję, że niniejsza publikacja ułatwi Czytelnikom wędrówki po powiecie miechowskim, gdzie na każdym kroku historia styka się ze współczesnością.

Wieża widokowa Dostońce-Dale

Herb, flaga i sztandar powiatu miechowskiego

Herb został ustanowiony Uchwałą Nr XIII/75/99 r. Rady Powiatu z dnia 15 listopada 1999 r. Herbem powiatu miechowskiego jest w polu czerwonym ukoronowany Orzeł Biały zwrócony w lewo, o szponach, dziobie i języku złotych, z podwójnym czerwonym krzyżem na piersiach, stojący na dwóch skrzyżowanych szablach zwróconych sztychem ku górze, o głowniach białych a rękojeściach złotych. Herb powiatu miechowskiego łączy swymi symbolami historię Zakonu Bożogrobców, którzy zdecydowali przez 8 wieków o wielkości miasta i ziemi miechowskiej, z tradycjami walk narodowowyzwoleńczych, które stały się udziałem miechowian.

Flaga została ustanowiona Uchwałą i w terminie jw. Flaga powiatu miechowskiego ma postać płata składającego się z trzech poziomych, równoległych pasów: białego, żółtego i czerwonego, o zróżnicowanej szerokości wyrażającej się stosunkiem $2/5 : 1/5 : 2/5$. Na środku umieszczony jest herb powiatu miechowskiego. Stosunek szerokości do długości płata flagi wynosi $5:8$. Flaga powstała z połączenia herbu powiatowego z trójkolorową flagą Województwa Małopolskiego. Dzięki temu heraldycznemu zabiegowi ukazano więź ziemi miechowskiej z Małopolską. Autorami herbu i flagi powiatu miechowskiego są pracownicy Zakładu Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki UJ w Krakowie – heraldycy Zenon Piech oraz Wojciech Drelicharz.

Sztandar powiatu miechowskiego został ustanowiony Uchwałą Nr XVII/95/04 z dnia 23 czerwca 2004 r. Sztandar ma postać płata tkaniny (bławatu) o wym. 100x100 cm, składającego się ze strony głównej i odwrotnej, obszyty złotymi frędzlami. Na stronie głównej w kolorze srebra (w druku popiel), na środkowej części umieszczony jest wcześniej przyjęty herb powiatu miechowskiego. Nad nim i pod nim napis o treści: „Powiat Miechowski” wyszyty czerwoną nicią (krój czcionki: klasyk). Na stronie odwrotnej na czerwonym tle, w części centralnej znajduje się siedem stylizowanych kłosów zboża, haftowanych złotą nicią. Symbolizują one wszystkie gminy powiatu i wskazują na ich tradycyjny rolniczy charakter. U podstawy spięte są srebrną wstęgą z czerwonym napisem „Ziemia Miechowska” (krój czcionki: klasyk). Głowica w kształcie wizerunku Orła Białego zrywającego się do lotu, z obelisku w Rynku poświęconego walkom niepodległościowym na Ziemi Miechowskiej w czasie zaborów i I wojny światowej. Na cokole głowicy data fundowania sztandaru 2005 r. Głowica wykonana z białego metalu. Pod głowicą kokarda w barwach flagi powiatu miechowskiego i Małopolski. Natomiast szarfa w barwach bławatu (srebra, i czerwieni), zakończona złotymi frędzlami. Drzewce: dębowe, okucia z białego metalu. Autorem projektu sztandaru i głowicy jest Włodzimierz Barczyński, regionalista i wiceprezes „Miechowskiego Towarzystwa 1163 Roku”.

Personalia

Radni Powiatu Miechowskiego V kadencji 2014–2018

Jan Biesaga, Andrzej Dziubka, Marian Gamrat, Piotr Grządziel, Jacek Kobyłka, Adam Motyka, Jerzy Muszyński, Maria Orłowska, Paweł Osikowski, Grzegorz Placek, Jerzy Pułka, Regina Siudak (wiceprzewodniczący), Krzysztof Świerczek, Teresa Tomczuk, Anna Werys, Ewa Wojciechowicz (wiceprzewodniczący) i Mariusz Wolny (przewodniczący)

Zarząd Powiatu

Przewodniczący/Starosta – Marian Gamrat

Wicestarosta – Jerzy Pułka

Członkowie – Piotr Grządziel, Adam Motyka i Anna Werys

Gminy powiatu miechowskiego

GMINA CHARSZNICA

Zlokalizowana w północno-zachodniej części powiatu typowo rolnicza gmina z dominującą, wysokodajną produkcją kapusty. Pola kapuściane zajmują ponad 2,5 tys. ha. W rodzinnych przetwórnich produkuje się średnio od 50 do 300 ton kwaszonek rocznie. Z racji efektów i popularyzacji tego warzywa zwana niekoronowaną kapuścianą stolicą Polski. Od 1994 r. z powodzeniem organizuje Charsznickie Dni Kapusty, które już zyskały rangę międzynarodową. Działa również Muzeum Kapuściane.

Pierwsze wzmianki pisane o Charsznicy pojawiły się w 1262 r. za czasów papieża Urbana IV. Ziemia charsznicka była miejscem licznych walk narodowowyzwoleńczych w czasach insurekcji kościuszkowskiej 1794 r., wojny polsko-austriackiej 1809 r. Odnotowano także epizody z czasów napoleońskich 1812 r., walk z zaborcą rosyjskim w 1830 r. i powstania styczniowego 1863 r. Czas II wojny światowej obfitował na ziemi charsznickiej aktywną działalnością oddziałów partyzanckich.

Stacja kolejowa Miechów – Charsznica (do dzisiaj zachowany oryginalny budynek) powstała przy otwartej w 1885 r. linii kolejowej iwanogrodzko-dąbrowskiej, stając się ważnym punktem komunikacyjnym. Od 1916 r. do Charsznicy docierała także kolejka wąskotorowa. Usytuowanie miejscowości przy traktach kolejowych oraz prze-

Urząd Gminy w Charsznicy

bicie podwójnego tunelu pod Białą Górą (do r. 1912) miało istotny wpływ na usprawnienie komunikacji przez Charsznicę i jej rozwój gospodarczy. Wśród wielu zasłużonych osób dla tutejszej ziemi na szczególne wyróżnienie zasłużył przedsiębiorca, finansista i filantrop Antoni Malatyński.

Teren gminy, mimo braku rezerwatów przyrody jest miejscem występowania bogatych i zróżnicowanych okazów roślinności oraz zwierząt. W Tczycy utworzono sztuczny zalew o pow. 2,2 ha przydatny dla wędkarzy. Interesujące kościoły znajdują się w Chodowie, Uniejowie, Tczycy i Charsznicy.

Gmina Charsznica:

Powierzchnia: 78,28 km²

Mieszkańcy: 7692

Liczba sołectw: 18

Urząd Gminy:

32-250 Miechów-Charsznica

ul. Kolejowa 20

tel. 41 383 61 10

www.charsznica.pl

e-mail: urząd@charsznica.pl

GMINA GOŁCZA

Zajmuje południowo-zachodnią część powiatu. Leży na pograniczu Jury Krakowsko-Częstochowskiej i Wyżyny Miechowskiej, a w części obejmuje Dłubniański Park Krajobrazowy. Szreniawa, Gołczanka i Dłubnia to trzy rzeki nawilżające obszar gminy. Najstarsze źródła pisane wspominają o Gołczy w 1325 r. Po II rozbiórce Polski Gołcza znajdowała się kolejno w zaborze austriackim, w tzw. Galicji Nowej, potem w Księstwie Warszawskim, a następnie pod zaborem rosyjskim. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. i po II wojnie światowej gmina szybko odbudowywała się i rozwijała. Dzisiaj Gołcza stanowi centrum gminy. Wyróżniają ją: Biblioteka i Ośrodek Animacji Kultury, nowy ośrodek zdrowia i nowoczesna hala sportowa z kompleksem szkolnym.

Urząd Gminy w Gołczy

Miejscowości o bogatej historii to: Wysocice, Czaple Małe (to w tym majątku Józef Piłsudski otrzymał klacz Kasztankę) i Wielkie, Ułina Mała i Wielka, Mostek, Szreniawa, Trzebienice, Wysocice i Przybysławice. Znajdują się w nich zabytkowe kościoły (także drewniane) i dwory. W Wielkanocy funkcjonował kamieniołom, z którego wydobywano wapień.

Gmina Gołcza:

Powierzchnia: 90,27 km²

Mieszkańcy: 6194

Liczba sołectw: 22

Urząd Gminy:

32-075 Gołcza

Gołcza 80

tel. 12 388 60 29

www.golcza.pl

e- mail: ug@golcza.pl

Najdalej na północ wysunięta gmina powiatu zlokalizowana pomiędzy ciekami wodnymi Mierzawy, Uniejówki i Nidzicy. Teren topograficznie zróżnicowany, z dominacją szerokich i płaskich garbów. Najwyższym punktem gminy jest Biała Góra (415,5 m n.p.m.). Pod nią znajduje się najdłuższy w Polsce dwuwłotowy tunel kolejowy o długości 810 m, który powstał w latach 1882–85 i jego druga odnoga przebita do 1912 r. (obecnie przy stacji Tunel). Gmina jest miejscem ważnego węzła komunikacyjnego, z którego rozchodzą się linie kolejowe w kierunku stolicy, Krakowa i Częstochowy. Na terenie kozłowskim dominują

Urząd Gminy w Kozłowie

Kompleks oświatowy w Kozłowie

pola uprawne (70% pow. gminy). O Kozłowie pisano już w 1257 r. (dokumenty klasztoru s. Klarysek w Zawichoście). Historia miejscowości sięga panowania Bolesława V Wstydliwego. Na terenie gminy znajdują się rezerваты przyrody z cenną roślinnością i drzewostanem – Biała Góra i Kępie. Najważniejszy zabytek sakralny – kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kozłowie (na bazie wcześniejszych drewnianych). Powojennym symbolem gminy był jeden z najnowocześniejszych zakładów zbożowych w Polsce z elewatorami o poj. 35,5 tys. ton, który powstał w ramach planu 6-letniego (obecnie zrujnowany).

Gmina Kozłów:

Powierzchnia: 85,84 km²

Mieszkańcy: 4756

Liczba sołectw: 22

Urząd Gminy:

32-241 Kozłów

Kozłów 60

tel. 41 384 10 48

www.kozlow.pl

e- mail: gmina@kozlow.pl

Gmina usytuowana jest w północno-wschodniej części powiatu nad rzeką Nidzicą. Jej teren podzielony jest z północy na południe drogą krajową E-7. Obszar gminy pokryty jest w 26% lasami, wśród których wyróżniają się pod względem zasobów roślinnych i zwierzęcych kompleksy: Chrusty (13 km²), Strzyganiec, Lisiny, Zapusty Hallerowskie, Brzeziny, Brzozówki, Zwierzyniec. Bogactwo gatunków drzew zaowocowało stworzeniem dwóch rezerwatów: Lipny Dół i Kwiatówka. Jest też ścieżka edukacyjna przyrodniczo-leśna „Chrusty”. Zróżnicowanie topograficzne terenu tworzy liczne wzniesienia i wąwozy. Nie brakuje w gminie żyznych gleb lessowych i rędzin. W centrum gminy w rozległym obniżeniu znajdują się słynne w regionie stawy rybne o pow. lustra wody do 70 ha.

Książ Wielki ma bardzo bogatą historię. Uznawany jest za jedno ze starszych osiedli prastowiańskich w Małopolsce. Najstarszy zapis pochodzi z 1120 r. Od 1385 r. miał prawa miejskie (za panowania królowej Jadwigi) i jako jedyna w powiecie miejscowość poza Miechowem miał swój herb miejski. Ostatecznie w r. 1885 za udział mieszkańców w powstaniu styczniowym decyzją zaborcy rosyjskiego utracił status miasta. Był też Książ Wielki w latach 1400–1795 siedzibą rozległego Powiatu Książskiego sięgającego od południa niemal Wisły, zaś na północy do Nidy.

Urząd Gminy w Książu Wielkim

Atrakcją turystyczną gminy jest zlokalizowana nieopodal rynku monumentalna pałacowa rezydencja renesansowa zwana zamkiem na Mirowie, wzniesiona w latach 1585–99 przez słynnego włoskiego architekta Santi Gucciego jako rezydencja Piotra Myszkowskiego, biskupa krakowskiego i mecenasa sztuki. W jego otoczeniu są ozdobne pawilony – kaplica i biblioteka oraz XVI wieczny park. W późniejszych czasach zamek mirowski zamieszkiwała magnacka rodzina Wielopolskich (wielokrotnie go przebudowując – akcenty późnobarokowe i neogotyckie). Inne atrakcje to: kościoły gotyckie: św. Wojciecha z 1325 r. i poaugustiański Świątyni Ducha (oba w Książu Wielkim) oraz kościół Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Książu Małym; dwory w Mianocicach (Mianowskich i Hallerów), Rzędowicach (Zdziechowskich), dwór w Zarzysynie, klasycystyczna karczma w Antolce. Wybitną postacią ziemi wielkksiąskiej był Stefan Żechowski, malarz, rysownik i ilustrator okresu międzywojennego tworzący kompozycje wizjonersko-symboliczne.

Gmina Książ Wielki:

Powierzchnia: 138 km²

Mieszkańcy: 5286

Liczba sołectw: 22

Urząd Gminy:

32-210 Książ Wielki

ul. Warszawska 17

tel.41 383 80 02

www.ksiazwielki.eu

e-mail: ugksiaz@wp.pl

Największa gmina w powiecie pod względem powierzchni. Zlokalizowana jest na Wyżynie Miechowskiej, pełnej jarów i wąwozów. Teren gminy ma niewiele kompleksów leśnych (Chodówki, Gawroniec, Las Jaksicki). Także nawodnienie nie występuje w gminie w znacznej skali. Dominuje Szreniawa z dopływem Cichej. Są także Miechówka, Piotrówka i Gołczanka. Gminę tworzą 34 sołectwa. Użytki rolne stanowią aż 88% pow. gminy.

Centrum gminy i powiatu jest miasto Miechów, ulokowane w kotlinie pomiędzy dwoma wzgórzami, przy rzeczках Miechówce i Cichej. Przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne w kierunkach północ-południe (trasa krajowa E-7) i wschód-zachód (dr. woj. 783) oraz linia kolejowa. W Miechowie zlokalizowane są najważniejsze instytucje – samorządy terytorialne powiatowy i miejski, sąd, prokuratura, banki, szpital, policja i straż pożarna, placówki kultury (biblioteka, galeria sztuki, dom kultury, centrum kultury i sportu). Ze względu na rolniczy charakter powiatu w mieście i gminie działają instytucje i firmy oraz grupy producenckie związane z tą branżą.

Miechów ma bardzo bogatą przeszłość. Jego początki sięgają roku 1163, kiedy możnowładca Jaksa z rodu Gry-

Drewniany kościół
NMP Królowej Polski
w Przesławicach

fitów po jednej z wypraw krzyżowych sprowadził do osady z Jerozolimy zakonników – Stróżów Świętego Grobu Jerozolimskiego, zwanych bożogrobcami, którym nadał ziemię i bogato uposażył. Wybudowany przez zakonników z funduszy Jaksy pierwszy kościół i klasztor został poświęcony w 1170 r. Prawa miejskie Miechów uzyskał w 1290 r. z nadania księcia Przemysła II.

Zakonnicy, których także nazywano miechowitami, przez ponad osiem wieków wpływali na kształt, rozwój i rolę Miechowa aż do kasaty zgromadzenia przez carat w 1819 r. Kościół i klasztor miechowski pełnił rolę łącznika pomiędzy Europą chrześcijańską a Ziemią Świętą, szczególnie po jej zdobyciu przez muzułmanów. Wybudowana ok. 1530 r. replika Grobu Chrystusa przy miechowskim kościele ścigała przez wieki pielgrzymów, w tym VIP-ów duchownych i świeckich, którzy w grodzie Jaksy uzyskiwali takie same jak w Jerozolimie odpusty. Jedną z wielu zasług bożogrobców jest wprowadzenie i upowszechnienie liturgii wielkanocnej. Zachowany do dzisiaj kompleks kościelno-klasztorny po bożogrobcach w Miechowie doczekał się profesjonalnej renowacji i stanowi atrakcję turystyczną. Działa w nim Muzeum Ziemi Miechowskiej i Polskie Zwierzchnictwo Zakonu Rycerskiego Świętego Grobu Bożego w Jerozolimie. Jan Paweł II w 1996 r. nadał kościołowi miechowskiemu pw. Grobu Bożego miano bazyliki mniejszej.

Miechów w swej historii był świadkiem wielu dziejowych zdarzeń i zawirowań. Przez miasto przetoczyły się hordy tatarskie, najazdy szwedzkie, wielokrotne niszczycielskie pożary, walki z okresu powstania styczniowego (tragiczna bitwa miechowska z 17 lutego 1863 r.). Swój ślad pozostawili zaborcy rosyjscy i austriaccy, przemarsz I Kadrowej w 1914 r., okupacja hitlerowska i wzmożony ruch partyzancki w okresie II wojny światowej. Bez względu na sytuację dziejową i kolejne reformy administracyjne, Miechów zawsze pełnił w północnej części ziemi krakowskiej, a obecnie w Małopolsce ważną rolę jako centrum urzędowe i komunikacyjne. Odwiedzający miasto mają okazję przede wszystkim zwiedzić bazylikę Grobu Bożego i Grób Jerozolimski oraz zabudowania po bożogrobcach. Atrakcją turystyczną są również: modrzewiowy dworek Zacisze z 1784 r., grób powstańców styczniowych na miejscowym cmentarzu, BWA Galeria „U Jaksy” działająca w podziemiach klasztornych i Dom Pracy Twórczej gromadzący dorobek słynnego malarza i rysownika międzywojennego Stefana Żechowskiego. Życie kulturalne Miechowa kształtują również: Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, Centrum Kultury i Sportu, Muzeum Ziemi Miechowskiej

Dworek „Zacisze” w Miechowie

w organizacji, Państwowa Szkoła Muzyczna. Imprezy, które spopularyzowały miasto to Dni Miechowa, Miechowskie Dni Jerozolimy i Małopolski Festiwal Smaku.

W sąsiedztwie Miechowa, w otaczających go sołectwach znajdują się zabytki budownictwa sakralnego, m.in. w Siedliskach, Nasiechowicach, Sławicach, Przestawicach i świeckiego (młyny wodne w Miechowie, Przestawicach i Kamieńczycach). Na terenie gminy znajduje się rezerwat przyrody „Złota Góra” z roślinnością stepową w kompleksie leśnym „Las Jaksicki”.

Gmina i Miasto Miechów:

Powierzchnia: 148,40 km²

Mieszkańcy: 19492

Liczba sołectw: 34

Urząd Gminy i Miasta:

32-200 Miechów,

ul. Sienkiewicza 25,

tel.41 383 00 40;

www.miechow.eu

e-mail: gmina@miechow.eu

Zajmuje południowo-wschodnią część powiatu. Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka rezerwatów przyrody (Wały, Dąbie, Opalonki, Sterczów-Ścianka) z licznymi gatunkami rzadkich i chronionych roślin oraz rezerwat historyczno-krajobrazowy „Kopiec Kościuszki”. Przez gminę przepływają potoki Ścieklec i Kościelec. Ślady pierwszego grodu na terenie dzisiejszych Raclawic na Górze Kościejowskiej wskazują na XIV w., podobnie jak zręby barokowego kościoła Piotra i Pawła z XVIII w. Pierwszy zapis o Raclawicach pojawił się pod koniec XV w. w *Kronikach* Jana Długosza.

Jej centrum – podkrakowskie Raclawice wyróżnia spośród innych polskich Raclawic bogata przeszłość historyczna. To tutaj, nieopodal Janowiczek i Dziemierzyc 4 kwietnia 1794 r. polskie wojsko wsparte przez chłopów-kosynierów, dowodzone przez naczelnika Tadeusza Kościuszkę stoczyło zwycięski bój z regularnym wojskiem rosyjskim. Ten dziejowy fakt upamiętnia monumentalny pomnik Bartosza Głowackiego autorstwa Mariana Koniecznego oraz oznakowane grupowe mogiły powstańców, pamiątkowy kopiec z 1934 r. o wys. ok. 14 m, zabytkowy XIX wieczny

Kopiec Kościuszki w Raclawicach

dwór w Janowiczkach i sędziwa lipa (ok. 300 lat), pod którą podobno odpoczywał naczelnik insurekcji. Raclawice jako miejsce historycznej bitwy uznany został za Pomnik Historii na mocy rozporządzenia prezydenta RP z 2004 r. Także w Janowiczkach znajduje się willa premiera II Rzeczypospolitej płk. Walerego Sławka, którą otrzymał w darze od społeczeństwa polskiego. Co roku gminę popularyzują plenierowe imprezy organizowane na błoniach przed pomnikiem dzielnego Bartosza: Wybory Chłopa Roku połączone ze zlotem Bartoszków i Wojciechów, Zlot Kawalerów Krzyża Wojennego Virtuti Militari i rekonstrukcja pamiętnej batalii z 1794 r.

Gmina Raclawice:

Powierzchnia: 59 km²

Mieszkańcy: 2485

Liczba sołectw: 12

Urząd Gminy:

32-222 Raclawice

Raclawice 15

tel.41 384 40 37

www.raclawice.pl

e-mail: ugraclawice@wp.pl

Gmina znajduje się pośrodku wschodniej strony powiatu. Przepływa przez nią rzeka Nidzica. Dobre gleby korzystnie wpływają na prowadzenie upraw zbóż, ziemniaka i buraka cukrowego. Popularna jest także hodowla trzody chlewnej i bydła. Dominują gospodarstwa rolne przy braku miejscowego przemysłu.

Lokalna parafia istniała już w XIII w. Pierwszym właścicielem wsi Ślaboszów wraz z Nieszkowem był rycerz Sławosz. Na przestrzeni wieków właściciele Ślaboszowa i sąsiednich majątków – Kaliny, Śladowa, Słupowa, Święcic, Janowic, Kropidla, Dziaduszyc, Zbigań i innych – wielokrotnie zmieniali się.

Ożywieniem dla terenu obecnej gminy było przeprowadzenie przez Austriaków w 1916 r. linii kolejki wąskotorowej łączącej wieś z Miechowem, Działoszycami i Kazimierzą Wielką, która w istotny sposób wpłynęła na zwiększenie handlu i dystrybucję produktami rolnymi w tym rejonie, zwłaszcza burakami cukrowymi dla cukrowni „Łubnia”. Ten środek transportu działał jeszcze z powodzeniem kilka lat po II wojnie światowej rekompensując brak w tej gminie podstawowej sieci dróg. Sytuacja uległa radykalnej zmianie z końcem lat 60. ubiegłego wieku (rozbudowa dróg i kasacja kolejki).

Zespół Szkół w Dziaduszycach

W czasie minionej okupacji hitlerowskiej i wojny obszar gminy Słaboszów był terenem aktywnej działalności różnych formacji wojskowych i miejscem dobrze zorganizowanej w powiecie miechowskim siatki struktur cywilno-wojskowych Polski Podziemnej. Zabytkowe kościoły w Słaboszowie (w stylu szkockiego gotyku proj. Henryka Marconiego) i Kalinie Wielkiej, dworki w Święcicach (Morstinów) i Rzemiedzicach. Atrakcją kulturalną gminy są spotkania z cyklu „Noce i dnie Ziemi Miechowskiej” organizowane w dworze w Jabłoniowym Sadzie w Grzymałowie przez pp. Martę i Ireneusza Trybulców, założycieli zespołu Camerata Cracovia. Na terenie gminy działa prywatna winnica św. Urszuli, produkująca wino ekologiczne z odmiany winorośli „Cascade”.

Gmina Słaboszów:

Powierzchnia: 76,96 km²

Mieszkańcy: 3731

Liczba sołectw: 20

Urząd Gminy:

32-218 Słaboszów

Słaboszów 57

tel.41 384 79 00

www.slaboszow.pl

e-mail: gmina@slaboszow.pl

Zabytki i atrakcje turystyczne powiatu miechowskiego

Stacja kolejowa w Miechowie-Charsznicy (XIX w.)

Staw w Tczycy, gm. Charsznica

Zakłady Przemysłowe A. Malatyński w Charsznicy (stan obecny)

Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kozłowie

Kościół św. Bartłomieja w Czaplach Wielkich, gm. Gołcza

Kościół św. Mikołaja w Wysocicach, gm. Gołcza

Stara karczma w centrum Wysocic, gm. Gołcza

Hala sportowa w Gołczy

Podwójny tunel kolejowy pod Białą Górą, gm. Charsznica

Karczma w Antolce, gm. Książ Wielki

Kościół św. Wojciecha w Książu Wielkim

Kościół Świętego Krzyża w Siedliskach k/Miechowa

Kościół św. Wojciecha w Sławicach, gm. Miechów

Muzeum Ziemi Miechowskiej

Kruchta bazyliki Grobu Bożego w Miechowie

Drewniany dwór w Janowiczkach k/Raławic

Pomnik św. Jana Pawła II w Racławicach

Pomnik Bartosza Głowackiego w Janowiczkach k/Racławic

Kościół św. Mikołaja w Staboszowie

Hotel Mercure Raclawice Dostłorice Conference & SPA

Kalendarium – ważniejsze plenerowe wydarzenia i imprezy cykliczne w Miechowie i powiecie miechowskim

- Jarmark Wielkanocny – Miechów – kwiecień
- Złot Kawalerów Orderu Wojennego Virtuti Militari – Janowiczki k/Raławic – kwiecień
- Wybory Chłopa Roku i Zjazd Bartoszków i Wojciechów – Janowiczki k/Raławic – kwiecień
- Święto Konstytucji 3 Maja – Miechów
- Powiatowe Święto Strażaka – Miechów – maj
- Dni Miechowa – czerwiec
- Małopolski Festiwal Smaku – Miechów – lipiec
- Międzynarodowy Plener Malarski – BWA U Jaksy – Miechów – sierpień
- Marsz I Kompanii Kadrowej – Miechów – sierpień
- Święto Wojska Polskiego – Miechów – sierpień
- Dożynki Powiatu Miechowskiego – (razem z gminami) – sierpień
- Charsznickie Dni Kapusty – wrzesień
- Miechowskie Dni Jerozolimy – wrzesień (co dwa lata)
- Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze – Miechów – wrzesień
- Noce i Dnie Ziemi Miechowskiej – Grzymałów

Wydziały i referaty Starostwa miechowskiego

Budynek I – ul. Racławicka 12

Jednostka organizacyjna	Telefon
Informacja	41 382 11 10
Sekretariat (łączy ze starostami)	41 382 11 13
Sekretarz	41 382 11 33
Skarbnik	41 382 11 31
Rzecznik Prasowy	41 382 11 19
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	41 382 11 34
Przewodniczący Rady Powiatu	41 382 11 42
Biuro Rady, Przewodniczący Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności i Samodzielne Stanowisko ds. Zdrowia i Polityki Społecznej	41 382 11 19
Referat Zarządzania Kryzysowego	41 382 11 20
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	664 713 291 (tel. całodobowy)
Kancelaria ogólna	41 382 11 34
Radca Prawny	41 382 11 41
Wydział Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska i Rynku Pracy	41 382 11 22
Referat Inwestycji, Promocji i Rozwoju	41 382 11 25
Ochrona Środowiska	41 382 11 25
Leśnictwo	41 382 11 38

Jednostka organizacyjna	Telefon
Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości	41 382 11 36
Gospodarka gruntami Skarbu Państwa i Powiatu	41 382 11 28 41 382 11 44
Ewidencja gruntów i budynków	41 382 11 46 41 382 11 35
Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej	41 382 11 27
Zespół Uzgadniania Dokumentacji Projektowej	41 382 11 26
Wydział Finansowo-Budżetowy	41 382 11 32
Informatyk	41 382 11 17
Kasa (parter) czynna: poniedziałek 8.15–14.45 wtorek/piątek – 7.15–13.45	41 382 11 37

Budynek II - ul. Sienkiewicza 27 (II piętro)

Jednostka organizacyjna	Telefon
Informacja	41 382 12 10
Wydział Budownictwa i Architektury	41 382 12 24
Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg	41 382 12 21
Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	41 382 12 28
Zespół ds. Kontroli	41 382 12 15

Jednostki organizacyjne powiatu miechowskiego

Jednostka organizacyjna	telefon
Szpital św. Anny Miechów, ul. Szpitalna 3	41 382 03 33
Zarząd Dróg Powiatowych Miechów, ul. Warszawska 11	41 383 07 42
Powiatowy Urząd Pracy Miechów, ul. Sienkiewicza 25	41 383 25 01
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Miechów, ul. Sienkiewicza 18	41 383 40 84
Liceum Ogólnokształcące Miechów, ul. Konopnickiej 2	41 383 10 35
Zespół Szkół Nr 1 Miechów, ul. Raławicka 23	41 383 10 89
Zespół Szkół Nr 2 Miechów, ul. Prusa 2	41 383 11 74
Zespół Szkół w Książu Wielkim Książ Wielki, ul. Witosza 10	41 383 80 10
Bursa Szkolna Miechów, ul. Sienkiewicza 27a	41 383 11 00
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Miechów, ul. Sienkiewicza 20	41 383 05 20
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Socjalizacyjnych Miechów, ul. Konopnickiej 15	41 383 15 07
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Zagorzyce k/Miechowa	41 383 12 17
Dom Pomocy Społecznej ul. Warszawska 49a	41 383 14 90
Dom Pomocy Społecznej Mianocice, gm. Książ Wielki	41 383 80 22
Muzeum Ziemi Miechowskiej Miechów, ul. Warszawska 1	41 230 81 44

Służby mundurowe, inspekcje

Jednostka organizacyjna	telefon
Komenda Powiatowa Policji Miechów, ul. Prusa 3	41 382 22 00
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Miechów, ul. Racławicka 20	41 382 41 00
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Miechów, ul. Sienkiewicza 18	41 383 40 70
Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Miechów, ul. Konopnickiej 23a	41 383 18 29
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Miechów, ul. Konopnickiej 6	41 383 13 66

Streszczenie Resume

Picturesque Miechów County forms the northernmost portion of Małopolska Province. It includes the Miechów Upland in the eastern reaches of the Cracow-Częstochowa Upland. Miechów County boasts a varied landscape of uplands crisscrossed by ravines and glens, with forest and grove abounding in unique vegetation and wildlife. Land use in this area is mostly agricultural, and traditional farming practices prevail to this day. The many historic churches, manors and mansions sprinkled across Miechów County complete the picture of heritage and nature intertwined. There is something here for every seeker of leisure and recreation.

For ages this area was the property of the Guardians of the Holy Sepulchre; for more than six centuries the monks of this order guided the development of these lands. The eventful history of the Miechów region recalls the onslaughts of Tartar hordes in medieval times; from this part of Poland the knight Marcin of Wrocimowice sent an armed force off to war against the Teutonic Knights; a battle of the January Uprising took place here; the riflemen of Józef Piłsudski's First Cadre Company marched through; and our citizenry witnessed many other events no less significant. Reminders of glory days and calamities are visible in the brick and stone of our towns, which saw times of struggle and oppression, and tragedies that engulfed many victims; one of these was the

destruction, at the hands of the Nazis during World War II, of the county's large Jewish community.

As Miechów County forges its future in harmony with the natural environment, it makes effective use of its intrinsic advantages: proximity to the Cracow and Silesian agglomerations, easy access by road and rail, the best conditions for agriculture, and an educated, skilled workforce. Poland's membership in the European Union, and the resulting inflow of funds, have enabled local leaders to implement many projects. The energetic efforts of Miechów's farmers and municipal governments were recognized with the Golden Euro 2005 medal, awarded to Miechów County for its success in putting large amounts of EU funds to work for community improvement in 2004, the first year of Poland's EU membership.

With the increasing requirements of the local community in mind, the county authorities have already made far-reaching plans for the future. The plans call for further modernization of the road network, the construction of a school sports hall, and a host of administrative and infrastructure improvements to accommodate business growth.

All this progress owes much of its impetus to the county and municipal executives' pro-active strategy, which extends internationally. This is reflected in joint initiatives with local governments abroad: with Veroli in the Lazio region of Italy, and Mostiska in Ukraine. There are cooperative projects to reduce unemployment, improve government administration, and carry out exchange programs for schools and in the arts.

Miechów County owes its present organization to the 1999 national administrative reform. The county consists of seven municipalities administered from their principal towns: Charsznica, Gołcza, Kozłów, Książ Wielki, Miechów – county seat, Raclawice, Słaboszów.

 Le district de Miechów est un pays pittoresque situé dans la partie nord de la Petite Pologne. Il comprend le haut-plateau de Miechów qui forme la partie est du haut-plateau de Cracovie-Częstochowa. Pendant des siècles, ces territoires ont appartenu à l'ordre religieux des gardiens du tombeau du Christ, ou ordre du Saint-Sépulcre. Ce sont eux qui, pendant plus de huit siècles, ont géré l'économie de la région.

L'histoire du pays de Miechów est incroyablement riches en événements historiques à partir du moyen âge et des invasions tartares, avec les combats menés par Marcin de Wrocimowice contre les chevaliers teutoniques, les combats de l'insurrection

de janvier, la marche des fantassins de la 1ère Compagnie de Józef Piłsudski et bien d'autres événements de grande importance. Miechów et les villages environnants ont été plusieurs fois le théâtre de batailles, répressions et autres tragédies au bilan toujours très lourd en pertes humaines. Entre autres, l'occupation nazie dans la région pendant la dernière guerre s'est soldée par la disparition complète de son importante minorité juive.

La terre de Miechów présente des paysages variés de hauts-plateaux sillonnés de nombreux ravins et gorges, recouverts de bois à la faune et flore très diversifiées, mais surtout de terres agricoles toujours cultivées de nos jours selon des méthodes traditionnelles. Le paysage est aussi parsemé d'églises anciennes, de manoirs et de palais. L'ensemble forme un pays pittoresque très attirant pour tous ceux qui recherchent des coins tranquilles et reposants où se retirer au contact de la nature.

Tout en vivant en harmonie avec son milieu naturel, la région sait tirer parti de ses atouts que sont la proximité de Cracovie et des grandes villes de Silésie, la facilité d'accès, la fertilité de ses terres agricoles et le niveau d'éducation élevé de ses ressources humaines. L'entrée de la Pologne dans l'Union Européenne lui a ouvert l'accès à des financements qui ont permis la réalisation de nombreux projets. L'activité efficace de la population agricole et des pouvoirs locaux du district de Miechów a été récompensée de la médaille de l'"Euro d'Or 2005" décernée à la région ayant réussi à obtenir le plus grand nombre de financements européens pendant la première année de la Pologne dans l'Union Européenne.

Face aux besoins croissants de la population, les pouvoirs locaux préparent dès à présents leurs plans pour l'avenir. Ceux-ci comprennent entre autres la modernisation du reste du réseau routier, la construction d'une salle de sport scolaire et l'amélioration des conditions de développement des entreprises.

La politique active des autorités locales, qui se manifeste aussi au niveau international, favorise très certainement ces initiatives. Le district a en effet entamé des partenariats avec les collectivités locales de Veroli, dans la région du Lazio en Italie, et avec le district de Mostiska en Ukraine. Des programmes communs sont entrepris avec ces partenaires pour réduire le chômage, améliorer l'efficacité des administrations et favoriser les échanges dans les domaines artistique et scolaire.

La forme actuelle du district de Miechów est le résultat de la réforme administrative de 1999. Ce district comprend depuis sept communes: Charsznica, Gołcza, Kozłów, Książ Wielki, Miechów, Raławice, Staboszów.

Der Landkreis Miechów ist ein malerisch gelegener Landstrich im Norden der Małopolska - Region. Er umfasst das Miechówer Hochland, den östlichen Teil des Krakauer- Tschenstochauer Hügellands. Vor Jahrhunderten gehörten diese Gebiete dem Kloster „Brüder des Gottes Grabe“. Weitere acht Jahrhunderte lang prägten die Mönche die Entwicklung dieser Region.

Miechóws Geschichte ist reich an kriegesischen Ereignissen und umfasst mittelalterliche Raubzüge und Schlachten von Tarenhorden, die Teilnahme des Ritters Marcin aus Wrocimowic an den Kreuzritterschlachten, die Schlachten des Januar- Aufstands im Jahre 1863, die Feldzüge der ersten Schützenkompanie von Josef Piłsudski und viele andere historische Ereignisse, die stets viel Opfer forderten.

Miechów und die umliegenden Ortschaften waren, wie bereits erwähnt, mehrmals Zeuge von Schlachten, Repressionen und Tragödien. Dazu gehören auch der Kriegshandlungen der Hitler-soldaten während des II. Weltkrieges, wonach die jüdische Minderheit fast verschwunden war.

Der Miechówer Kreis, das ist ein abwechslungsreiches Hügel-land, durchgestreift von zahlreichen Schluchten, bewachsen mit Wäldern, reich an seltene Pflanzen und Wildtieren. Die Region wird überwiegend landwirtschaftlich betrieben und ist bis heute traditionell bebaut. Zahlreiche alte Kirchen, Landhäuser und Paläste von Adeligen machen die Ganzheit der Region aus und zeigen, dass dieses Land attraktiv ist für alle, die Erholung suchen sowie Ruhe und nahen Kontakt mit der Natur schätzen.

Weitere Vorteile der Region sind die Nähe zu Krakau und Schlesien, die guten Verkehrsanbindungen, ausgezeichnete Bedingungen für die Landwirtschaft und gut ausgebildete Menschen. Polens Eintritt in die Europäische Union und die dadurch zur Verfügung gestellten finanziellen Mittel ermöglichen die Realisierung zahlreicher Projekte. Die Tätigkeit der Landwirte und der Gemeinden wurde mit dem Titel „Goldener Euro 2005“ ausgezeichnet. Bereits im ersten Jahr der Mitgliedschaft erhielt der Kreis finanzielle Mittel aus der Europäischen Union.

In Betracht ziehend haben die Kreisbehörden wegen der wachsenden Anforderungen der örtlichen Gesellschaft heute schon große Pläne für die Zukunft. Sie planen folglich von vornherein eine weitere Modernisierung des Straßennetzes, den Bau einer schulischen Sporthalle oder auch die Schaffung besserer Bedingungen für die Entwicklung des Unternehmmergeistes ein.

Die Kreisbehörden repräsentieren sich auch auf internationalem Feld. So entstanden folgende Städtepartnerschaften: mit Veroli aus der Region Lazio (Italien) sowie mit Mostiska (Ukraine).

Zu den gemeinsamen Städte-Bestrebungen gehören, Minderung der Arbeitslosigkeit, effektiverer Aufbau der Verwaltungsstruktur sowie breiter schulischer und künstlerischer Austausch.

Die gegenwärtige administrative Gestalt verdankt der Kreis der Verwaltungsreform aus dem Jahre 1999. Der Kreis besteht seitdem aus sieben Gemeinden: Charsznica, Gołcza, Kozłów, Książ Wielki, Miechów, Racławice, Słaboszów.

 Il territorio della Provincia di Miechów è molto pittoresco, e collocato a nord della Regione Małopolska, comprende l'altopiano di Miechowska e la parte est dell'altopiano Krakowsko-Częstopolskiej. Anticamente e per molti secoli, questi territori sono stati posseduti dai Cavalieri del Santo Sepolcro, il famoso Ordine equestre. Questi luoghi, sono stati teatro di vicende storiche molto importanti: nel medioevo hanno subito le ripetute incursioni delle bande dei Tartari, ma hanno anche contribuito al sostegno delle crociate ad opera di Martino da Wrocimowice. In tempi più recenti e da ricordare la battaglia di insurrezione del 1863, il passaggio delle truppe dei fucilieri e la „Compagnia Quadri” di Józef Piłsudski e tanti altri eventi importanti. La città stessa di Miechów, ma anche le altre cittadine vicine, sono state spesso interessate da battaglie, repressioni e tragedie umane che hanno mietuto molte vittime. Durante l'invasione di Hitler, da questa provincia fu cancellata la minoranza ebraica.

Il territorio di questa provincia è molto variegato, la parte dell'altopiano è caratterizzata da parti scoscese, burroni e anfratti, ma anche da notevoli estensioni boschive la cui vegetazione è quella tipica dell'Europa continentale, ricca di selvaggina. La parte collinare e pianeggiante è prevalentemente interessata da colture e attività agricole praticate ancora secondo metodi tradizionali. Sparse nelle campagne si incontrano molte Chiese e case coloniche che, con la loro dignitosa signorilità, trasmettono al visitatore un'immagine di piacevole e sobria tranquillità in stretto contatto con la natura. La Provincia di Miechów, pur potendosi classificare a prevalente vocazione agricola, può annoverare notevoli vantaggi derivanti sia dalla sua vicinanza alle città di Cracovia e Śląsk, ma anche dalla facile accessibilità essendo attraversata da importanti arterie stradali.

Tali particolari condizioni hanno favorito un positivo sviluppo dell'agricoltura ed un ottimo livello di formazione delle risorse umane. L'adesione della Polonia all'Unione Europea, ha comportato l'acquisizione di notevoli risorse finanziarie che hanno permesso di realizzare molti progetti. La dinamica attività degli agricoltori è stata molto apprezzata e premiata con l'assegnazio-

ne della medaglia „Euro d'Oro 2005” alla Provincia di Miechów perché nel primo anno di presenza nella UE è riuscita ad intercettare la più alta percentuale di risorse finanziarie.

La Provincia, facendosi interprete delle esigenze della popolazione, ha predisposto molti progetti e programmi per il futuro che consentiranno di intervenire ulteriormente sulla rete stradale, di costruire palestre per i giovani e, soprattutto, di favorire il processo di sviluppo e di incremento dell'impresa. Oltre l'impegno politico e lo sforzo progettuale degli amministratori della Provincia, teso a risolvere le esigenze oggettive della popolazione, vi è l'aspirazione di stringere relazioni internazionali nell'ambito dell'Unione Europea, nella convinzione che gli scambi favoriscono la crescita sociale, culturale ed economica.

Le relazioni in corso con la Comunità Montana di Veroli e con la Provincia di Mostiska in Ucraina rappresentano già una nostra collocazione di livello internazionale e questo comporta, inevitabilmente, la possibilità di collaborare nella realizzazione di progetti strategici volti a diminuire la disoccupazione, migliorare i processi amministrativi, offrire ai giovani nuove opportunità attraverso scambi culturali ed artistici.

*Informacje dotyczące
rezerwatów przyrody, szlaków turystycznych,
bazy noclegowo-gastronomicznej
i przydatne teleadresy
znajdują się na odwrocie mapy powiatu miechowskiego,
stanowiącej załącznik do niniejszego informatora*

OPRACOWANIE

Ryszard Nasada
rzecznik prasowy Starostwa Powiatowego w Miechowie
i Referat Inwestycji, Promocji i Rozwoju

ZDJĘCIA

Archiwum Starostwa Powiatu Miechowskiego.
Zdjęcia archiwalne na str.: 2–4 ze zbiorów W. Barczyńskiego.
Okładka – Bitwa Miechowska 1863 r., mal. M. Hołda.
Str. 1 – fragment mapy Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Księstwa
Warszawskiego z roku 1817 autorstwa Juliusza Kolberga.

REDAKCJA TECHNICZNA

Edward Szarek
Dawid Korczak

KOREKTA WYDAWNICZA

Grażyna Misińska-Ścibor
Edward Szarek

ISBN 978-83-62862-72-6

Wydanie I

OPRACOWANIE I PRZYGOTOWANIE DO DRUKU I DRUK:

WYDAWNICTWO «CZUWAJMY»

ul. Ks. Mariana Pałęgi 41, 32-091 Michałowice
tel. 12 388 53 80
www.czuwajmy.pl e-mail: wyd@czuwajmy.pl

